

LAHDEN SUUNTA

Yleiskaava ja kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma

Ehdotusvaiheen sisällöt ja aikataulu

Johanna Sääksniemi, yleiskaava-arkkitehti

Anna Huttunen, projektipäällikkö, Kestävä liikkuminen, CitiCAP

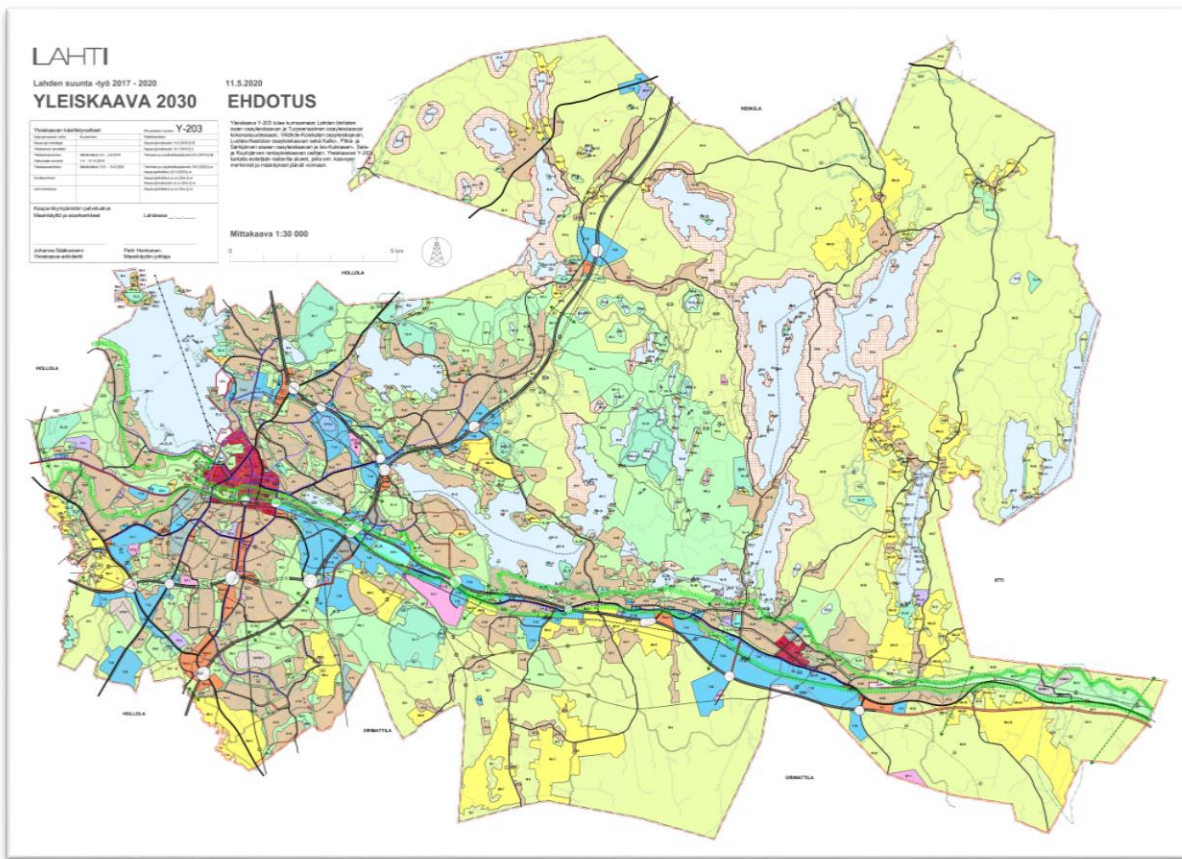
Ehdotusvaiheen esittely 26.5.2020

Esityksen pääsisällöt

- Lahden suunta –työ ja sen tavoitteet
- Valmisteluaikataulu
- Hyväksymiskäsittelyn aineistot
- Vuorovaikutus luonnosvaiheen jälkeen
- Yleiskaavan luonnosvaiheen vaihtoehtoparien ratkaisut
- Yleiskaavan muut keskeiset muutokset luonnosvaiheesta
- Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma

Lahden suunta –työ

**Yleiskaava
koko Lahden
alueelle**

**Mahdollistaa
150 000 asukasta
60 000 työpaikkaa**

**Ohjelmat osana
yleiskaavatyötä:
Kestävän
kaupunkiliikkeen
ohjelma (SUMP)
Palveluohjelma
Ympäristöohjelma
APOLI**

YLEISKAAVA ON STRATEGIAN KUVA

- Koko kaupungin yleispiirteinen maankäytön ja liikenneverkon suunnitelma
- Osoittaa, missä eri toiminnot, kuten palvelut, elinkeinot, asuminen sijaitsevat
- Saa valtuuston päätöksellä lainvoiman

FYYSINEN YMPÄRISTÖ

KESTÄVÄN KAUPUNKI- LIKKUMISEN OHJELMA TOTEUTTAA STRATEGIAA

- Pohjautuu strategiaan ja on kaupungin yhteinen asia
- Visio, tavoitteet ja toimenpiteet kestäväälle liikkumiselle kaupunkialueella
- KAIKKI kulkumuodot mukana suunnittelussa

VIISAAT VALINNAT

An aerial photograph of the city of Lahti, Finland. A tall, red and white lattice radio tower stands prominently in the foreground, extending from the bottom center towards the top of the frame. The city below is a mix of residential and commercial buildings, interspersed with green trees and parks. The sky is clear and blue.

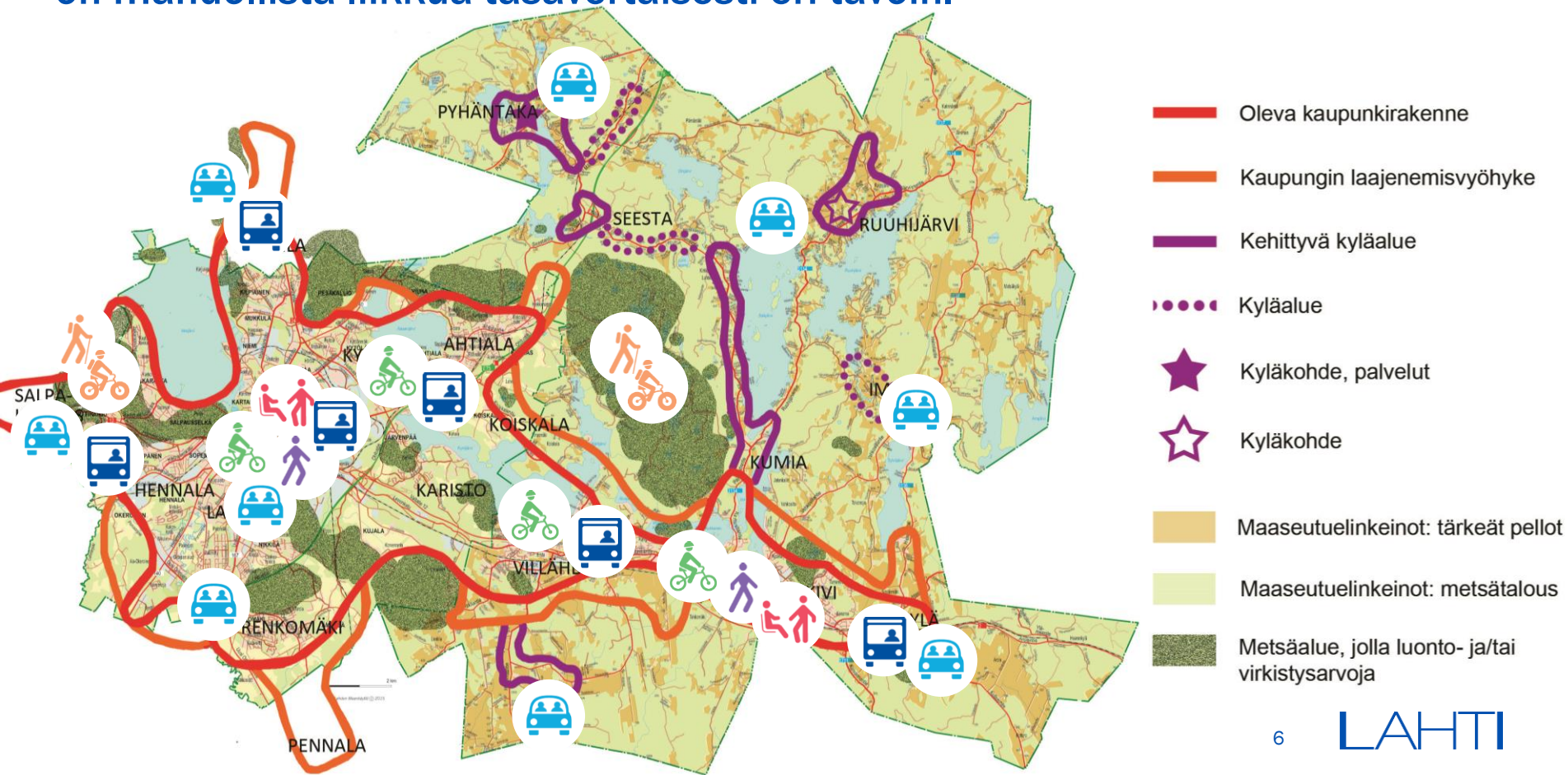
Yli 70% lahtelaisista asuu 5 km etäisyydellä keskustasta.

Yhdeksällä kymmenestä on lähivirkistysalue 300 m päässä kotoa.

**Etupihalla kaupunki...
...takapihalla luonto**

LAHTI

Lahdessa on omaleimaisia alueita, joilla on erilainen palvelutarjonta ja joissa on mahdollista liikkua tasavertaisesti eri tavoin.

"Luonnosta kaupunkiin"

Kaupunkirakenteen periaatteellinen poikkileikkaus

alueen tyyppi	1. Luontoalueet	2. Maaseutu / haja-asutus	3. Omakotitaloalueet	4. Kerrostaloalueet / lähiöt	5. Keskustan lähialueet	6. Ydinkeskusta
maankäyttö	Ulkoiho ja virkistys	Maa- ja metsätalous, niihin liittyvä asuminen, loma-asuminen	Eriytneiden toimintojen vyöhyke Asuminen, palvelut, kauppa Työpaikat teollisuus	Sekoittuneiden toimintojen vyöhyke "Häiriöttömät" elinkeinot		
liikkuminen						
luonto	 Pesäkalio Lapakisto	 Ämmälä Ruuhijärvi	 Ahtiala Villähde Uusikylä	 Metsäkangas Nastolan kirkonkylä	 Paavola Rakokivi Asemanseudut	 Lahden keskusta
	 luonnonsuojelu, retkeily	 kulttuurimaisema, viljely	 lähimetsät, lähielikkapaikat	 kaupunginosapuistot, lähimetsät, leikkipaikat, lähielikkunta	 urheilupuistot, puistot, leikkipaikat, katupuut	 edustuspuistot, viherkatot, katupuut

- Oleskelu
- Kävely
- Pyöräily
- Joukkoliikenne
- Yksityisautoilu
- Vapaa-ajan
liikkuminen,
patikointi,
maastopyöräily

Lahden suunta –työn tavoitteet

1. Kestävästi kasvava Lahti

2. Lahden keskusta

3. Asumisen Lahti

4. Elinkeinojen Lahti

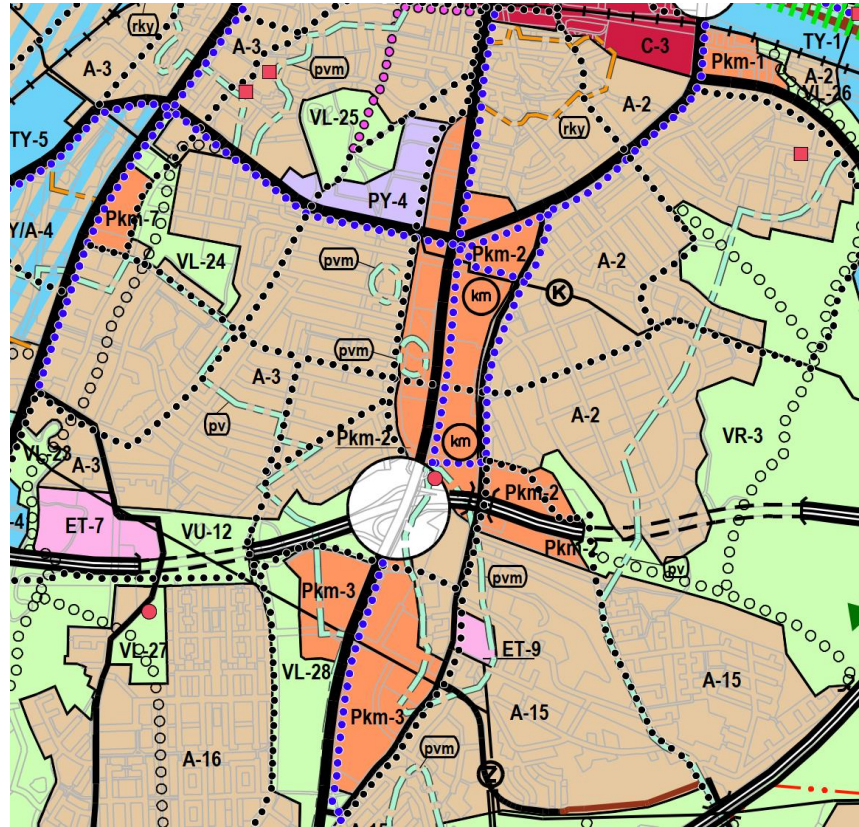
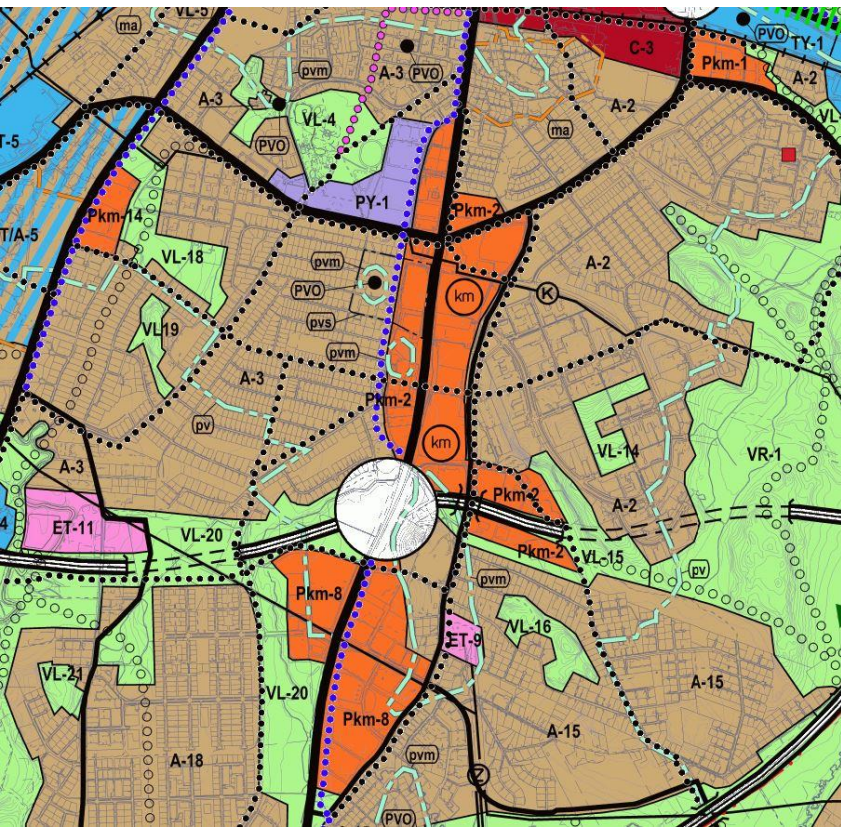
5. Palveluiden ja kaupan Lahti

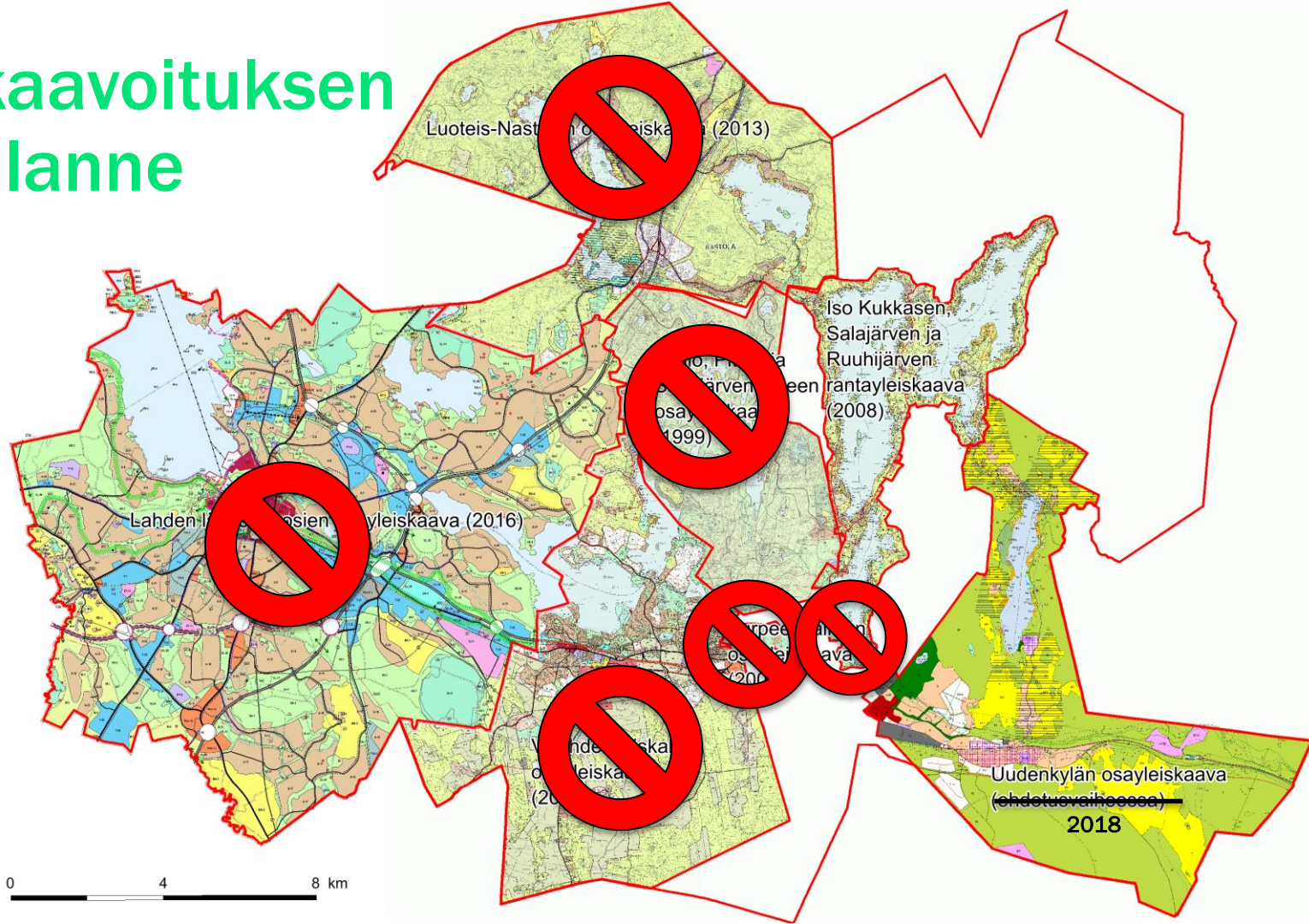
6. Luonnonläheinen Lahti

Lainvoimainen yleiskaava - Yleiskaavaehdotus

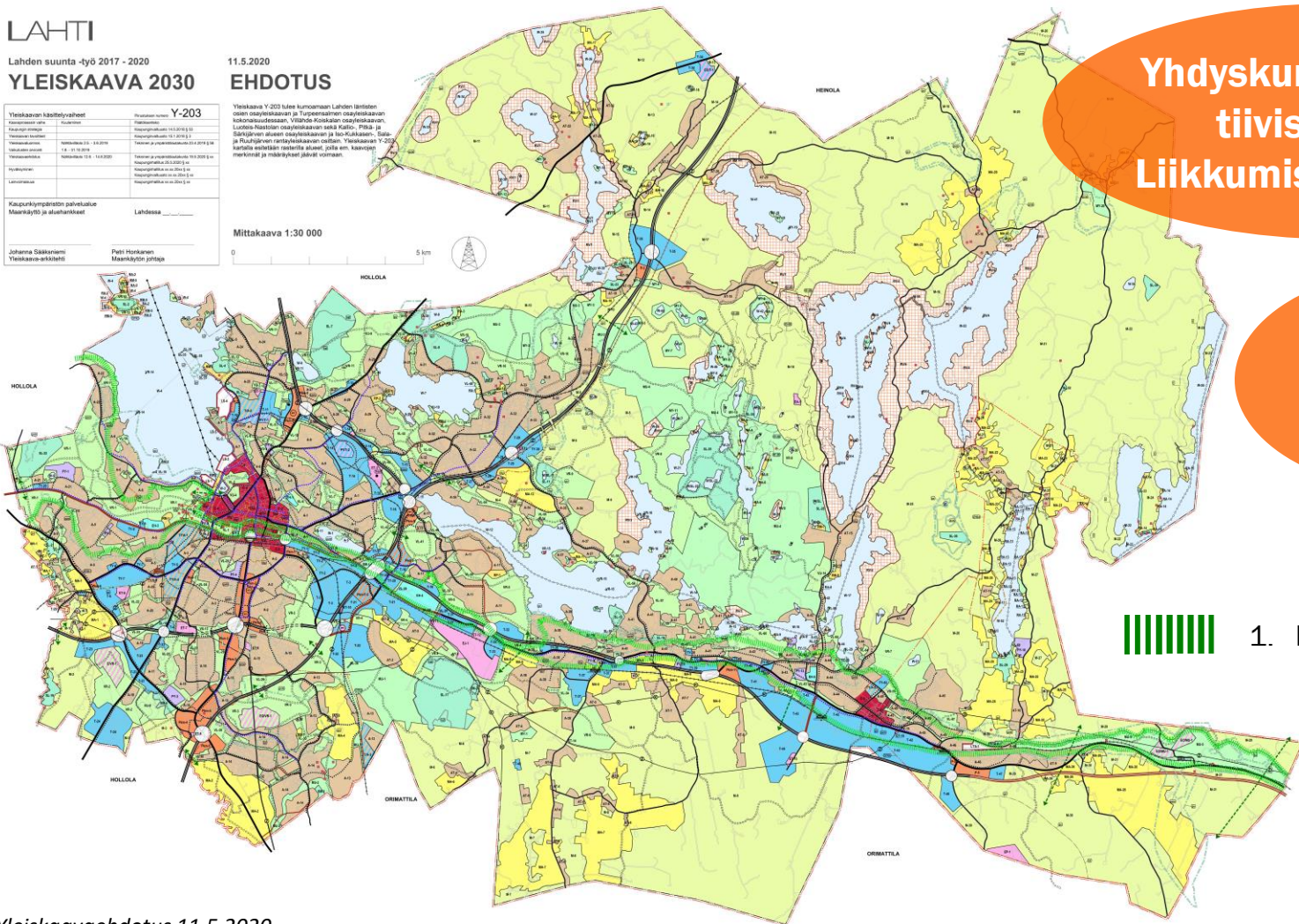

Yleiskaavoituksen nykytilanne

[illegible]

Yleiskaava Y-203 tulee kumoamaan Lahden läntisten osien osayleiskaavan ja Turpeensaamen osayleiskaavan kokonaisuudessaan, Viilähde-Koivolaan osayleiskaavan, Luoto-Nastolan osayleiskaavan sekä Kallio-, Pitkä- ja Sirkijärven alueen osayleiskaavan ja Iso-Kukkasen-, Sa- ja Ruuhijärven rantayleiskaavan osittain. Yleiskaavan Y-203:sta esitellään rantaista alueet, joille en. kaavojen merkinnät ja määräykset jätävät voimaan.

Yhdyskuntarakenteen tiivistäminen. Liikkumisen tavoitteet

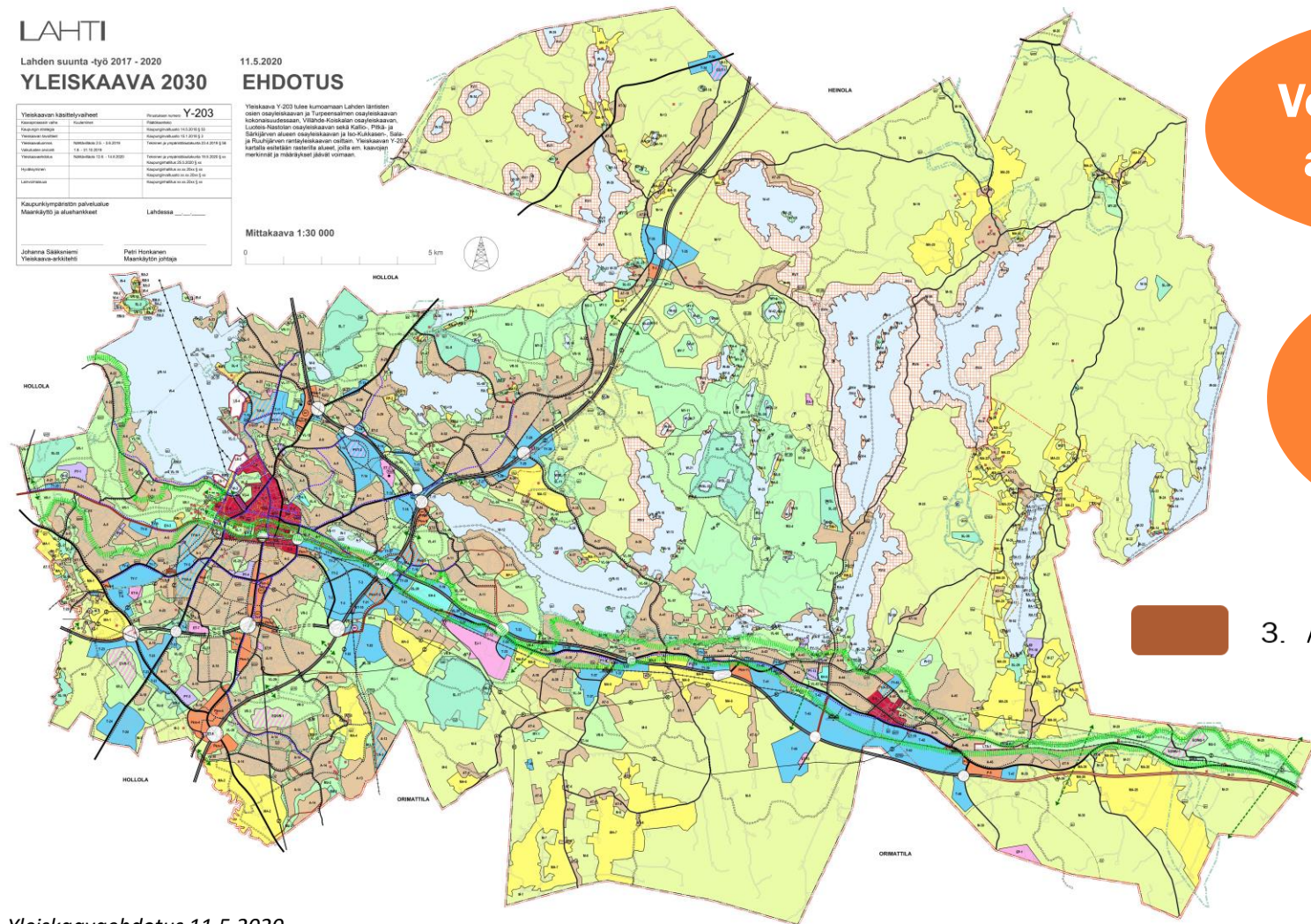
**Kestävät
kulkumuodot
51%**

1. Kestävästi kasvava Lahti

[illegible]

Yleiskaava Y-203 tulee kumoamaan Lahden läntisten osien osayleiskaavan ja Turpeensaimesen osayleiskaavan kokonaisuudessaan, Viilähde-Koiskalan osayleiskaavan, Luoto-Nastolan osayleiskaavan sekä Kallio-, Pitkä- ja Sirkijärven alueen osayleiskaavan ja Iso-Kukkasen-, Saksan- ja Ruuhijärven rantayleiskaavan osittain. Yleiskaava Y-203 sisältää esiteltäviä rantatiloja alueet, joita em. kaavojen merkinnät ja määräykset eivät voima.

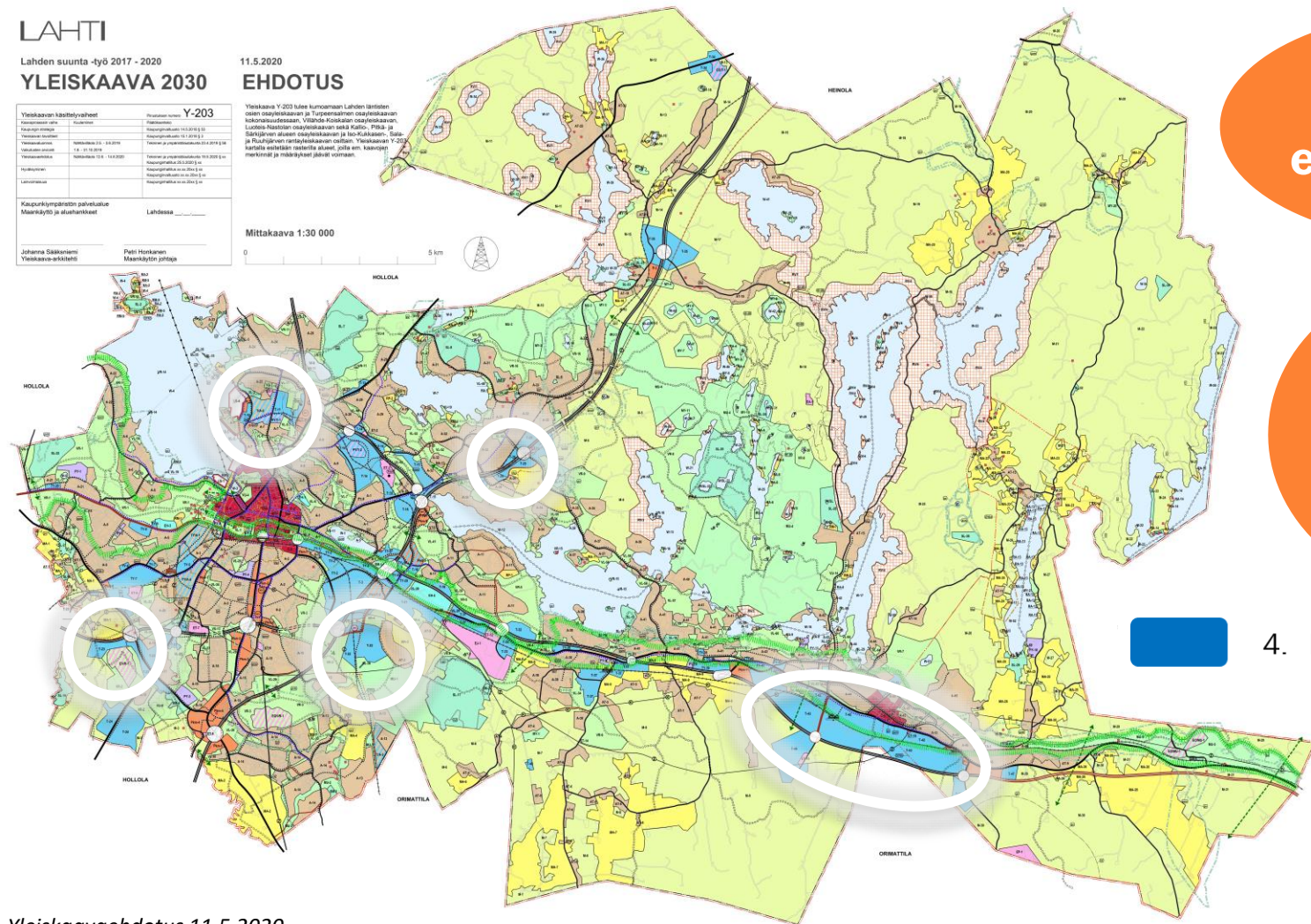
Vetovoimaiset asuinalueet

Täydennys- rakentaminen Omaleimaisuus

3. Asumisen Lahti

[illegible]

Yleiskaava Y-203 tulee kumoamaan Lahden läntisten osien oyseiskaavan ja Turpeensaamen oyseiskaavan kokonaisuudessaan, Viilähde-Koiskalan oyseiskaavan, Luoteis-Nastolan oyseiskaavan sekä Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen oyseiskaavan ja Iso-Kukkasen-, Sälä- ja Ruuhjärven rantoyseiskaavan osittain. Yleiskaavan Y-203 kartalla esitellään ranta-alueita alueet, joille en. kaavojen merkinnät ja määräykset ikäivät voimaan.

Elinkeino- elämän alueet

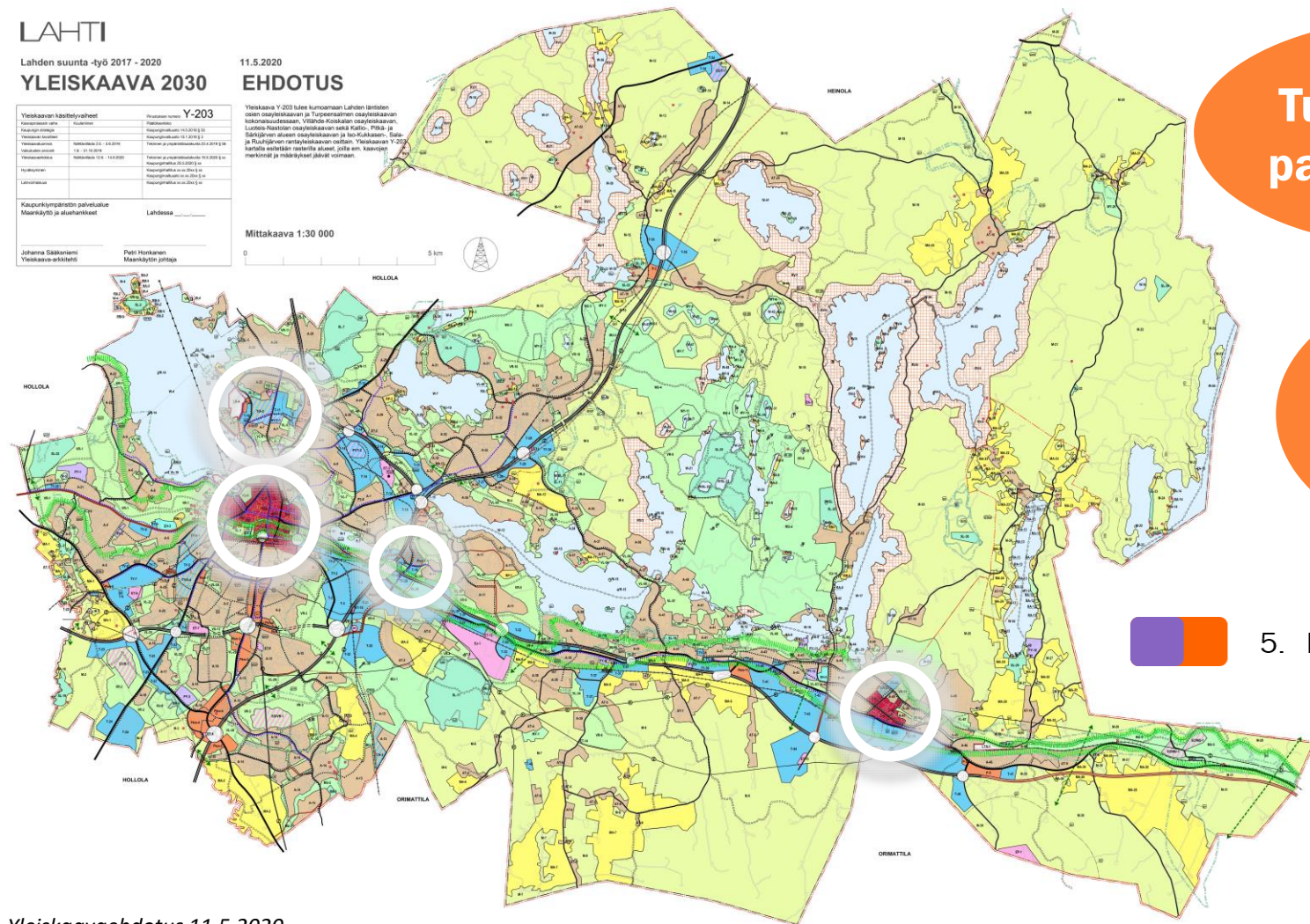
Uusi kehätie:
Pippo & Rälssi
Niemen alue
Lehmus
Nastolan
teollisuusnauha

4. Elinkeinojen Lahti

[illegible]

Yleiskaava Y-203 tulee kumoamaan Lahden läntisten osien osa-yleiskaavan ja Turpeensaamen osa-yleiskaavan kokonaisuudessaan, Viilähde-Koiskalan osa-yleiskaavan, Luoto-Nastolan osa-yleiskaavan sekä Kallio-, Pitkä- ja Särkijärven alueen osa-yleiskaavan ja Iso-Kukkasen-, Särkijärven ja Ruuhijärven rantayleiskaavan osittain. Yleiskaava Y-203 korvaa esitellään nästenä alueet, joita em. kaavojen merkinnät ja määräykset eivät voima.

Mittakaava 1:30 000

Tulevaisuuden palvelutarjonta

**Keskusta-alueet
Niemi
Kariston portti
jne.**

5. Palveluiden ja kaupan Lahti

Ehdotusvaiheen käsittelyaikataulu

Käsittely ja nähtävilläoloaika muuttuu suunnitellusta:

- TYLA 19.5. / ~~KH 25.5.~~
- ~~Nähtävilläoloaika: 12.6-14.8.~~

Tekninen ja kaavoituslautakunta 19.5. palautti asian valmisteluun, lisätarkastelutarpeet kohdistuvat Koiskala-Tiiranmäen alueelle:

- Ruukinkadun jatke
- T29 alueella sijaitseva Sammalmetsä

Ehdotusvaiheen osallistuminen

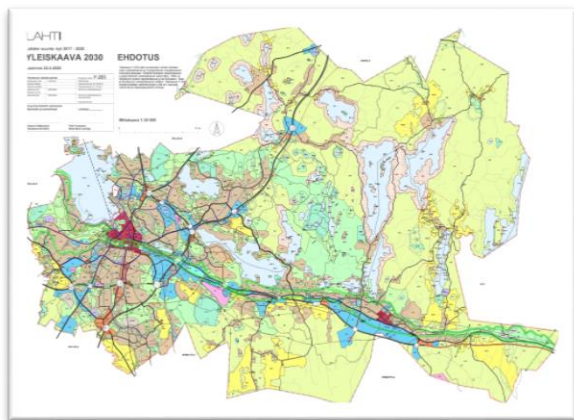
- Asukastilaisuudet suunnitellusti
 - ”Asukastilaisuus: ti 26.5. 17:30-19:30 - Teams”
 - ”Tapaa valmistelija: ke 27.5. 15-17 - Palvelutori”
- Nähtävilläolosta kuulutetaan
- Muistutukset ja lausunnot nähtävilläolon aikana kirjaamoon
- Ehdotus hyväksymiskäsittelyyn loppuvuodesta 2020 tai alkuvuodesta 2021

Ehdotusvaiheessa hyväksymiskäsittelyyn

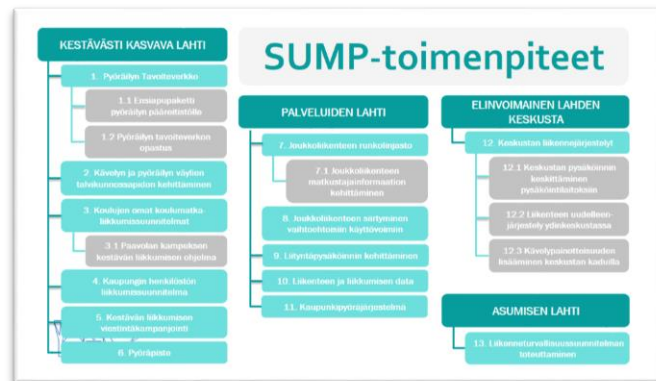
Yleiskaavaehdotus Y-203:

- Kaavamääräykset ja kaavakartta
- Alueelliset suunnitteluohjeet / Väyläkuvaukset
- Lahden tarina –kaavaselostus

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma SUMP:

- Tarkennettu toimenpideluetteloehdotus
 - toimenpiteiden kuvaukset
 - toimenpiteiden aikataulutus
 - mittarit

Ehdotusvaiheessa hyväksymiskäsittelyyn

Luonnosvaiheesta:

- Vastineet luonnosvaiheen lausuntoihin ja mielipiteisiin
- Luonnosvaiheen vaikutusten arviointi – Raportit teemoittain
- Metsävaikutusten arviointi

Ehdotusvaiheessa valmistuneet selvitykset:

- Arjen paikat ja reitit aineiston jatkoraportti
- Raportti Lahden elinkeinoelämän alueista
- Lahden ekologinen verkosto 2019
- Lahden pyöräliikenteen tavoiteverkko
- Nastolan kulttuuriympäristöselvitys
- Virkistysalueverkoston yleissuunnitelma
- Yleiskaavan hulevesiselvitys
- Lahden suunta –työn luonnosvaiheen aineisto on auditoitu kävelyn ja pyöräilyn edistämisen ja turvallisuuden parantamisen näkökulmasta

Vuorovaikutus luonnosvaiheen jälkeen

Vuorovaikutus luonnosvaiheen jälkeen

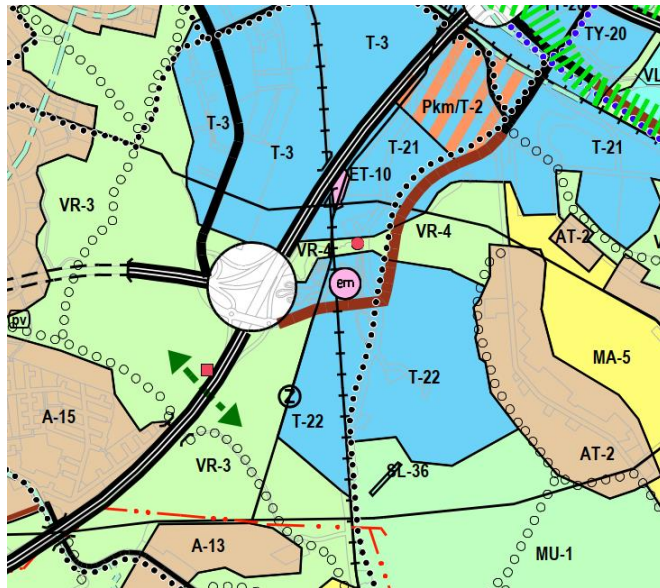
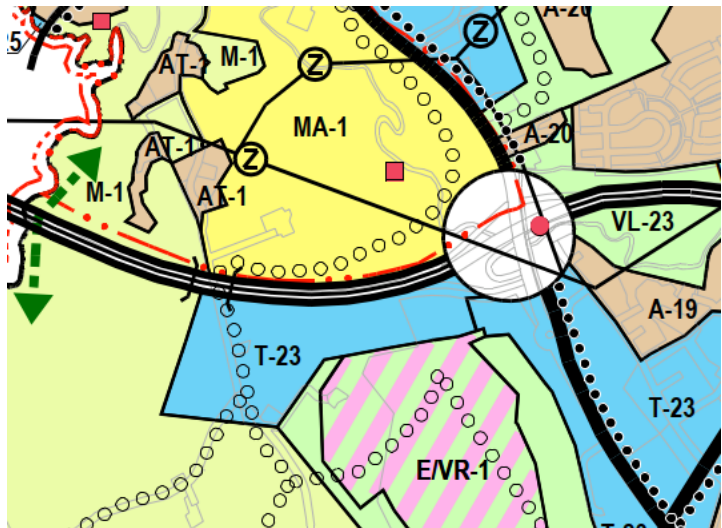
- Tällä kierroksella eniten vuorovaikutusta on tehty ihmisten liikkumiseen ja toimivaan arkiympäristöön liittyvien teemojen parissa työn alkuvaiheessa. Yhteistyöstä on syntynyt Arjen paikat ja reitit –aineisto, jota on hyödynnetty kaavan valmistelussa.
- Lahden suunta luonnos oli nähtävillä ja kommentoitavissa 9.5.–3.6.2019. Saatiin 13 lausuntoa, 13 mielipidettä järjestöiltä ja 65 asukas mielipidettä.
- Luonnosvaiheen vaikutusten arviointi on toteutettu kesällä 2019 tuttuun tapaan vuorovaikutteisena asiantuntijatyönä, johon liittyi kaksi yhteisseminaaria.
- Metsätoimijoiden kanssa on käyty yhteisiä keskusteluja metsä ja virkistysteeman ympärillä.
- Lisäksi ehdotusvaiheessa on kerätty karttakyselyillä asukastietoa mm. pyöräilyn tavoiteverkosta.

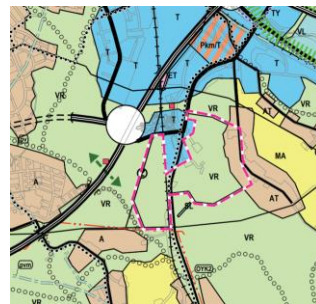
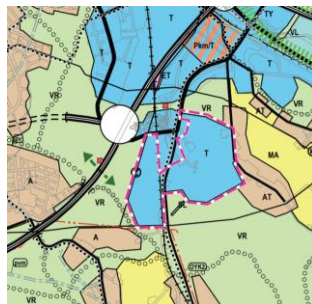
Luonnosvaiheen vaihtoehtoparien ratkaisut

- Luonnoksesta saadut lausunnot ja mielipiteet
- Lahden suunta -työn tavoitteet
- Poliittinen ohjaus

**Keskeiset
elinvoima-
alueet**

**1. Ala-
Okeroinen**

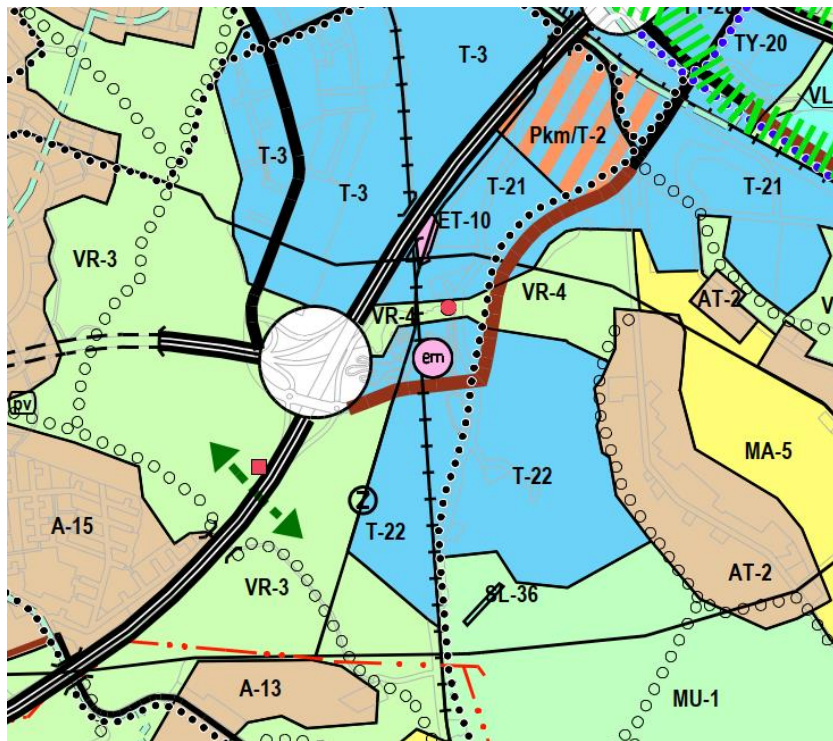
2. Pippo

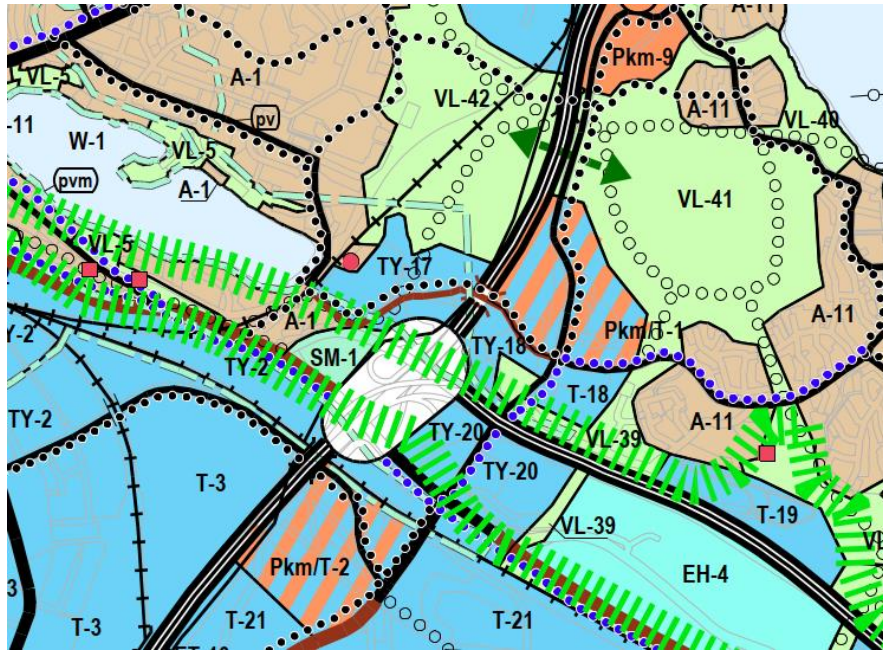

LAHTI

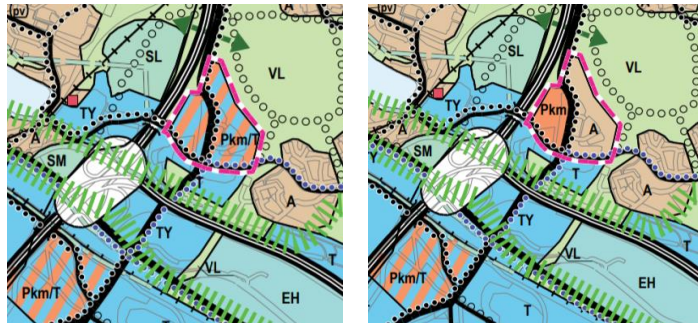
Moottoriurheilun kohdamerkintä Pippossa:

em ERITYISALUE, JOLLA SIJAITSEE MOOTTORIURHEILUKESKUS.

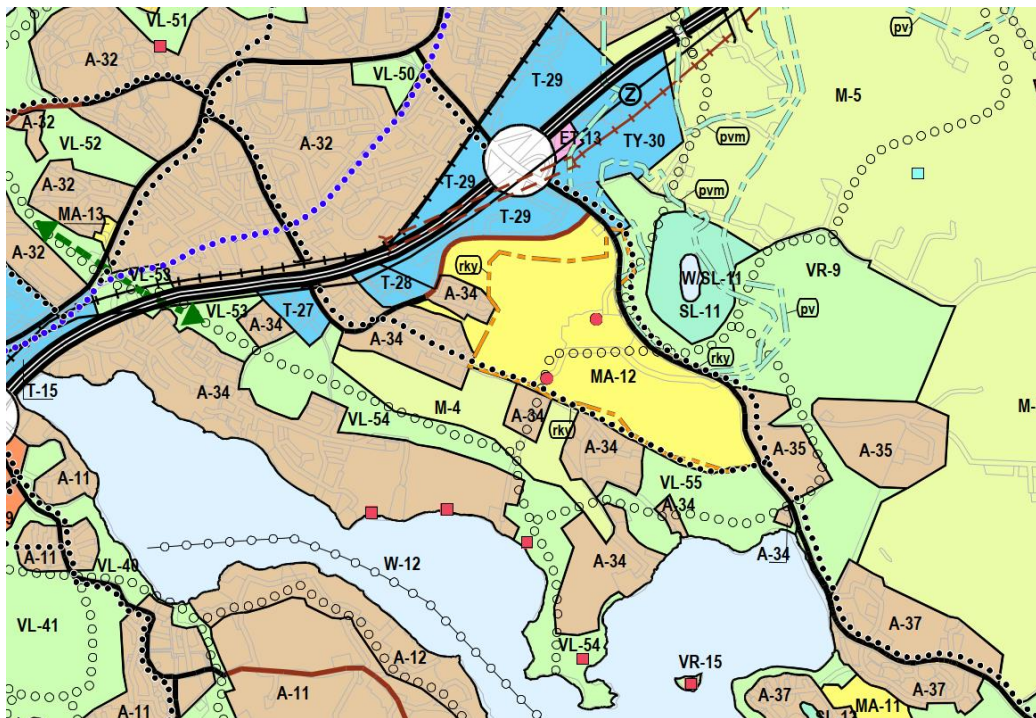

**Luonnosvaihto-
ehdot**

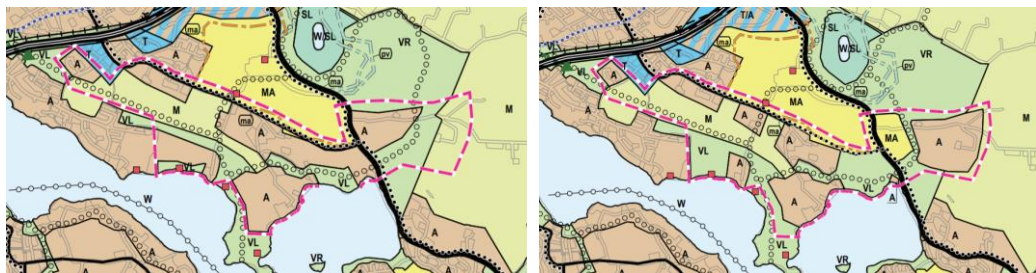

3. Karistonportti

**Yhdistelmä-
ratkaisu**

**4. Koiskala-
Tiiranmäki**

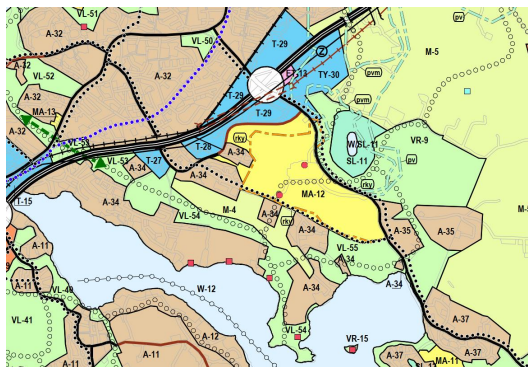
Kaavarunko

Kaavarunkoluonnos
nähtävillä
12.3.-2.4.2020

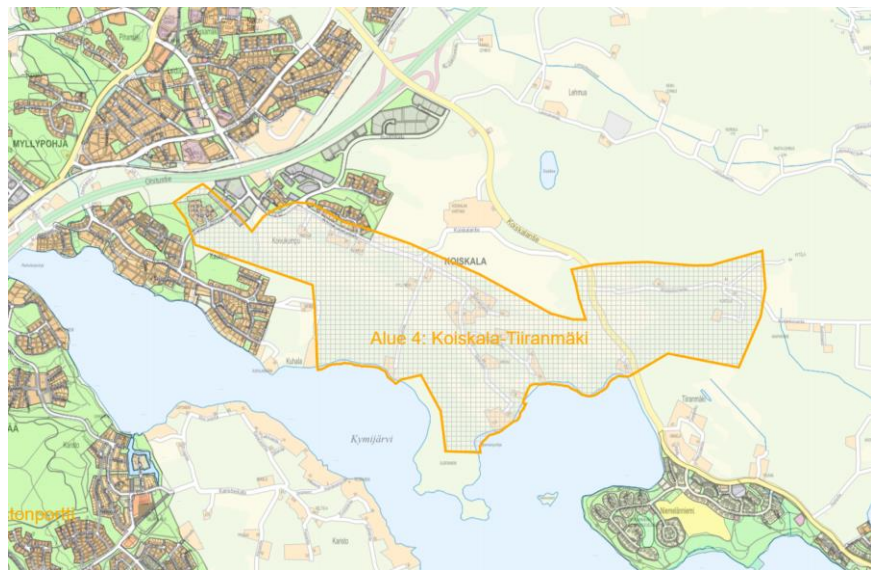
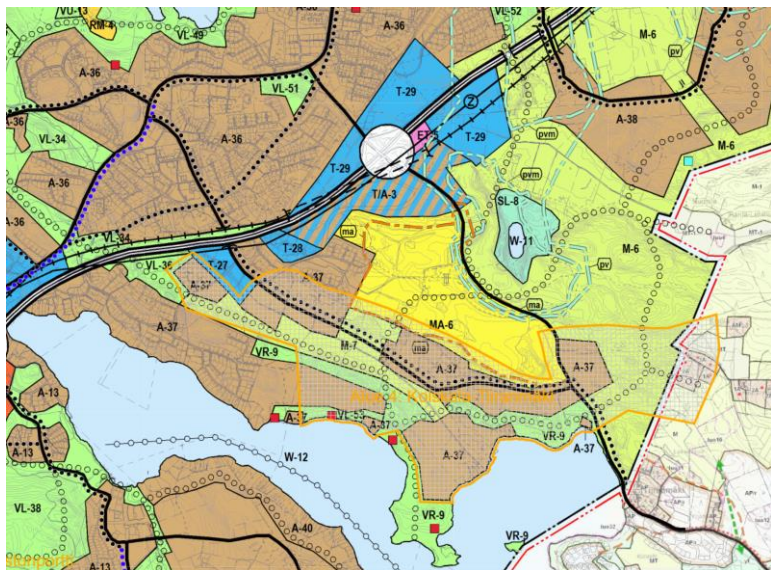
KAAVA-ALUELUOKITUS

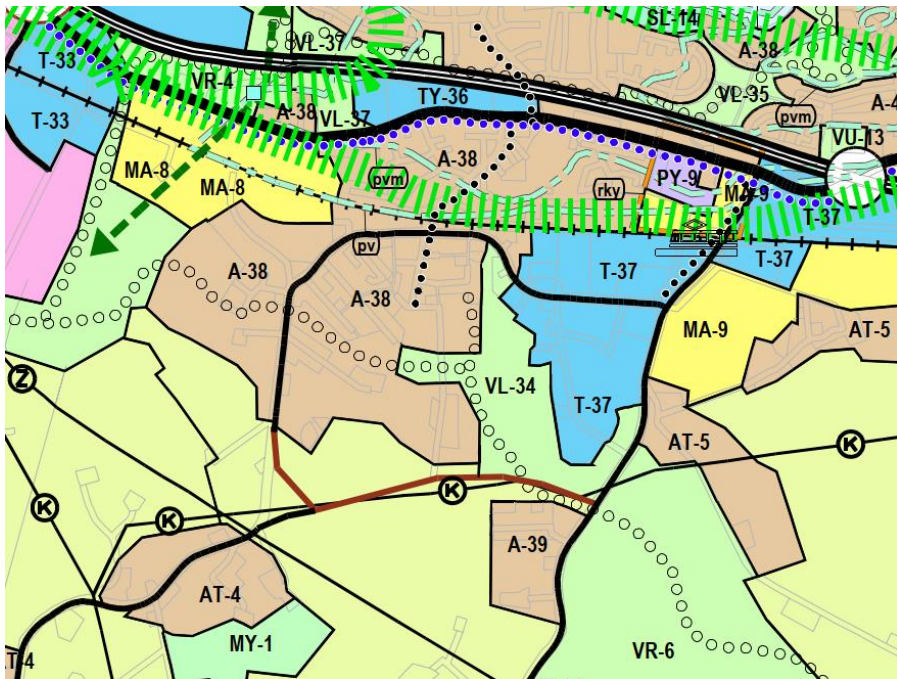
- 1 **A** ASUINALUE
- 2 **AM** MAATALOUSALUE
- 3 **T** TEOLLINEN JA VARSINAISEN TEOLLISEN ALUE
- 4 **VL** LÄHIVIRISTYSAALUE
- 5 **VP** VERTIKALISUUS- JA KATUKATU-ALUE
- 6 **MT** MAATALOUSALUE
- 7 **MA** MAATALOUSALUE
- 8 **MA** MAATALOUSALUE
- 9 **MA** MAATALOUSALUE
- 10 **MA** MAATALOUSALUE
- 11 **MA** MAATALOUSALUE
- 12 **MA** MAATALOUSALUE
- 13 **MA** MAATALOUSALUE
- 14 **MA** MAATALOUSALUE
- 15 **MA** MAATALOUSALUE
- 16 **MA** MAATALOUSALUE
- 17 **MA** MAATALOUSALUE
- 18 **MA** MAATALOUSALUE
- 19 **MA** MAATALOUSALUE
- 20 **MA** MAATALOUSALUE
- 21 **MA** MAATALOUSALUE
- 22 **MA** MAATALOUSALUE

KOISKALAN TIRAMÄEN KAAVARUNKOLUONNOS	
LAH-M	
1:500	
A-2750	
12.3.2020	

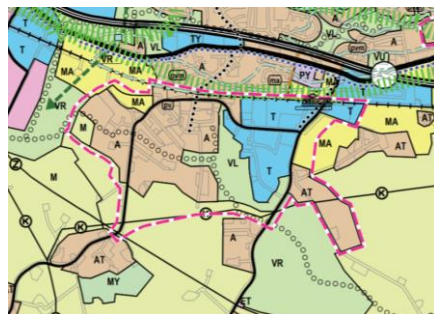
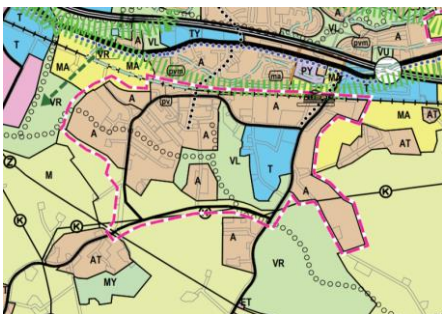

4. Koiskala-Tiiranmäki

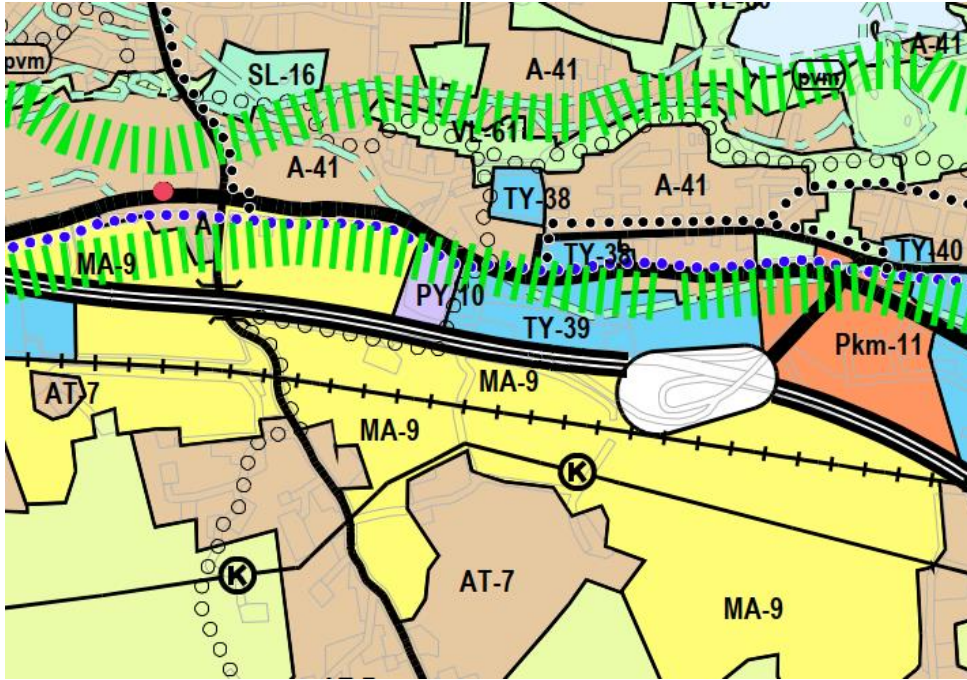

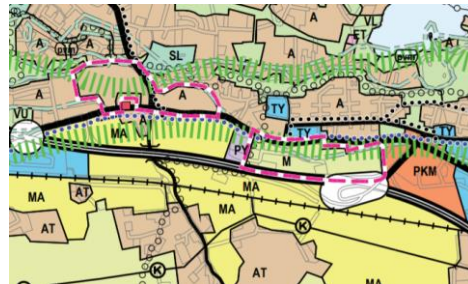
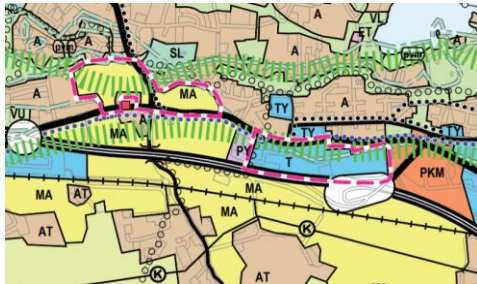
**Yhdistelmä-
ratkaisu**

**5. Villähteen
asemanseutu**

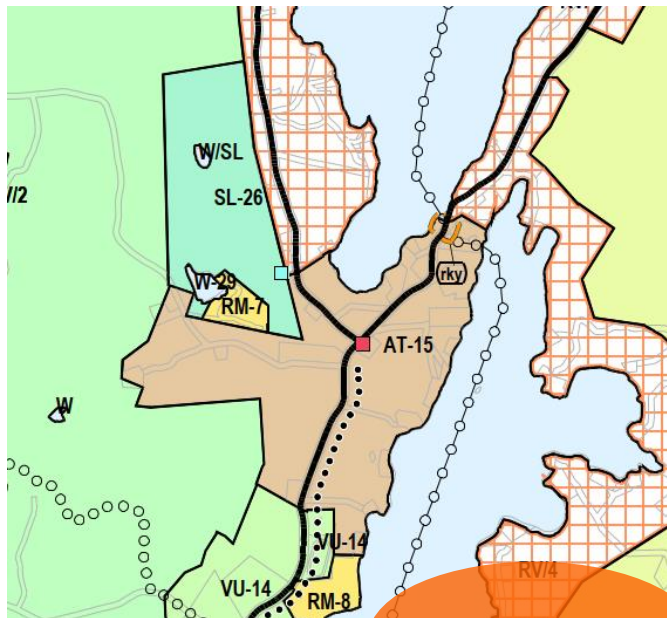

**Yhdistelmä-
ratkaisu**

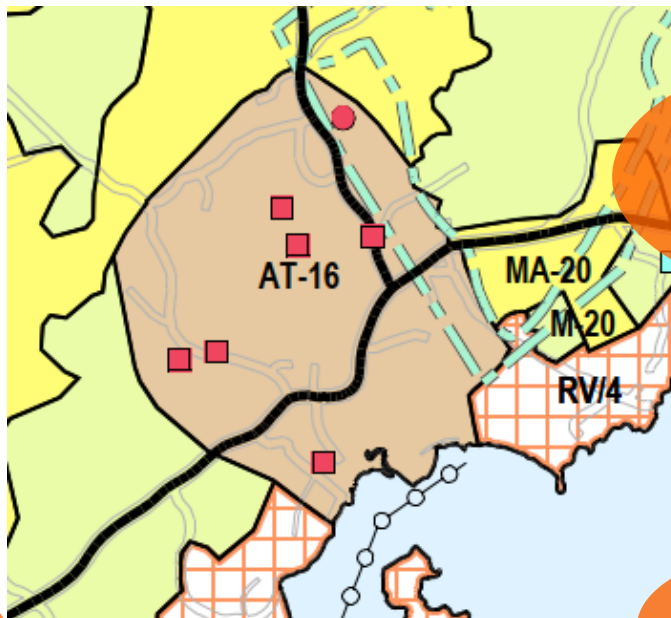

6. Orrilanmäki

LAHTI

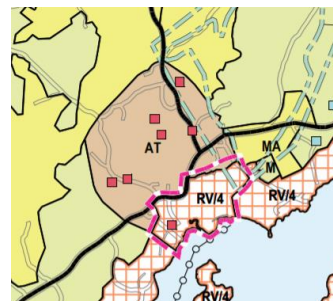
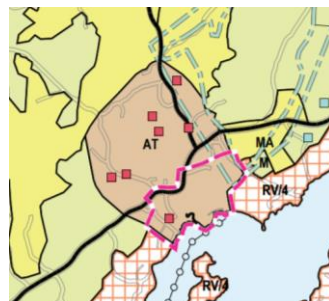
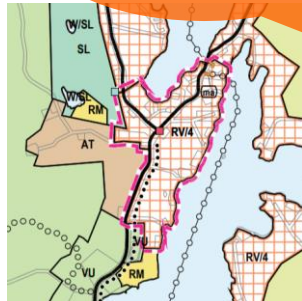
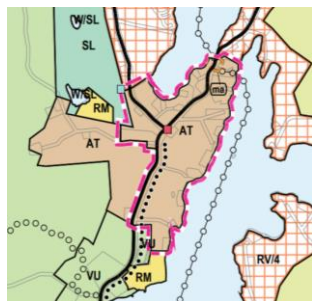

7. Kumia

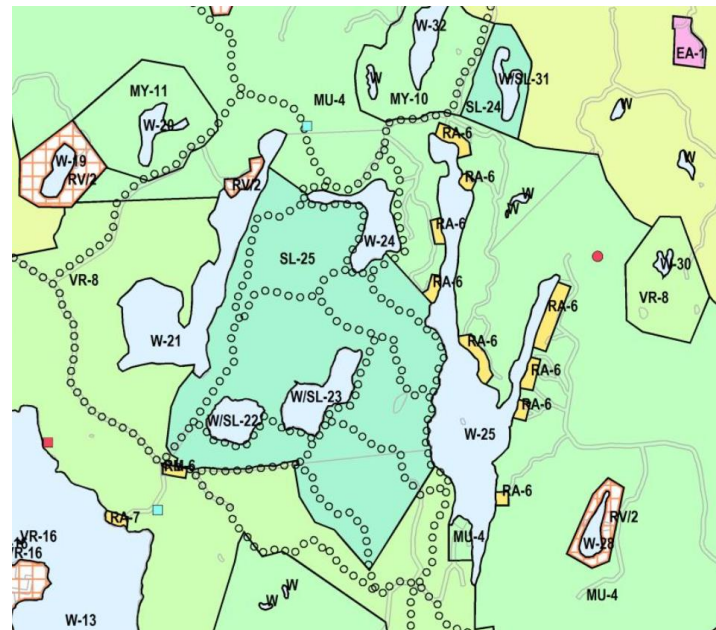
Kyläalueet

8. Ruuhijärvi

Ehdotusvaiheen keskeisiä muutoksia

- Ehdotusvaiheen ratkaisussa etsitty tasapainoa ulkoilutarpeiden ja metsäelinkeinon välille.
- Kaupungin maille:
 - LÄHIVIRKISTYSLUOKE. (VL)
 - URHEILU- JA VIRKISTYSPALVELUJEN ALUE. (VU)
 - RETKEILY- JA ULKOILUALUE. (VR)
- Yksityisten maille
 - MAA- JA METSÄTALOUSVALTAINEN ALUE, JOLLA ON ERITYISTÄ ULKOILUN OHJAAMISTARVETTA. (MU)
- Poikkeuksena mm. Salpausselkä ja muut arvoalueet, maakuntakaavassa osoitetut Virkistysalueet, valaistut ulkoilureitit.

Elinkeinoelämän alueiden päivittäistavarakauppaa koskeva kaavamääräys

T

ELINKEINOELÄMÄN ALUE.

Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

TY

ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA.

Alue varataan yrityksille ja työpaikoille. Aluetta ei ole tarkoitettu päivittäistavarakaupalle. Ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia. Pohjavesialueella tehtävät toimenpiteet tulee suunnitella niin, ettei pohjaveden laatu heikkene tai antoisuus pienene. Kaupungin sisääntuloväylien varrella vaalitaan maiseman ominaispiirteitä kuten Lahdelle leimallisten maamerkkien näkyvyyttä. Ympäristön tulee olla viihtyisä, turvallinen ja esteettisesti laadukas niin autoilijan, pyöräilijän kuin jalankulkijankin näkökulmasta.

Elinkeinoelämän alueiden päivittäistavarakauppaa koskeva kaavamääräys

- Yksi vähittäiskaupan toimialoista on päivittäistavarakauppa, jossa myydään ruokaa ja muita kulutustavaroita, kuten henkilökohtaisia hygieniatuotteita.
- Yleiskaavan tavoitteena on edistää sellaisen palveluverkon kehitystä, jossa asiointimatkojen pituudet ovat kohtuulliset ja liikenteestä aiheutuvat haitalliset vaikutukset mahdollisimman vähäiset. Määräyksellä halutaan turvata päivittäistavarakaupan sijoittuminen asuinalueille lähelle asukkaita, jotta mahdollisimman monella kaupunkilaisella olisi kävely-/lähietäisyydellä ruokakauppa.

Elinkeinoelämän alueiden päivittäistavarakauppaa koskeva kaavamääräys

- Elinkeinoelämän alueita kehitetään ensisijaisesti yritysalueina eikä kuluttajia palvelevina kaupan alueina. Päivittäistavarakauppojen sijoittuminen voidaan sallia, jos ne liittyvät selkeästi läheiseen pientaloalueeseen, eikä alueelta muutoin ole löydettävissä sopivaa paikkaa palveluille. Nämä tulee ratkaista tapauskohtaisesti asemakaavoituksessa.

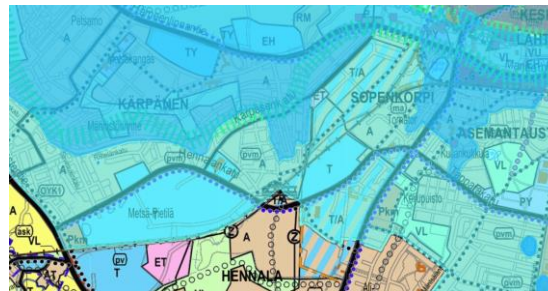
Ehdotusvaiheen keskeisiä muutoksia

Pohjavesialueilla sijaitsevat
elinkeinoelämän alueet:

ELINKEINOELÄMÄN ALUE. (T)

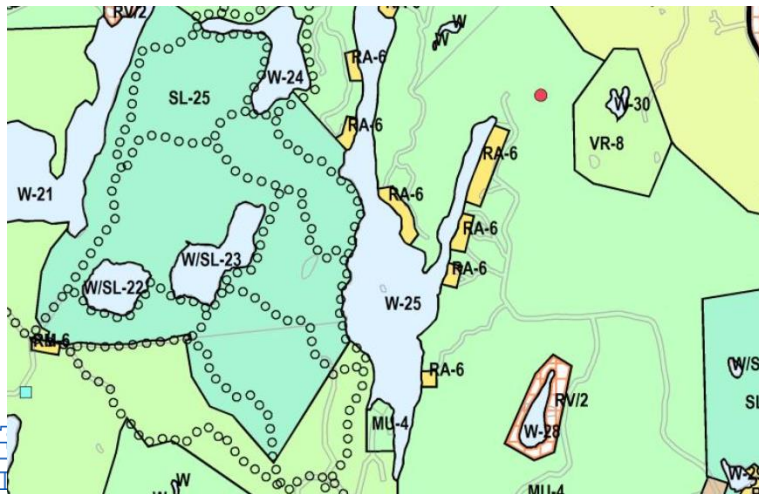
Ja

ELINKEINOELÄMÄN ALUE, JOLLA YMPÄRISTÖ ASETTAA
TOIMINNAN LAADULLE ERITYISIÄ VAATIMUKSIA. (TY)

Ehdotusvaiheen keskeisiä muutoksia

- Osa luonnosvaiheessa luonnonsuojelualueiksi esitetyistä alueista on edelleen käsittelyssä – joudumme merkitsemään alueet muulla merkinnällä Metso-korvausten saamiseksi. Suojelu ei vaarannu, koska ovat kaupungin omistuksessa. Myös luonnonsuojelualueiden rajoja on tarkastettu.

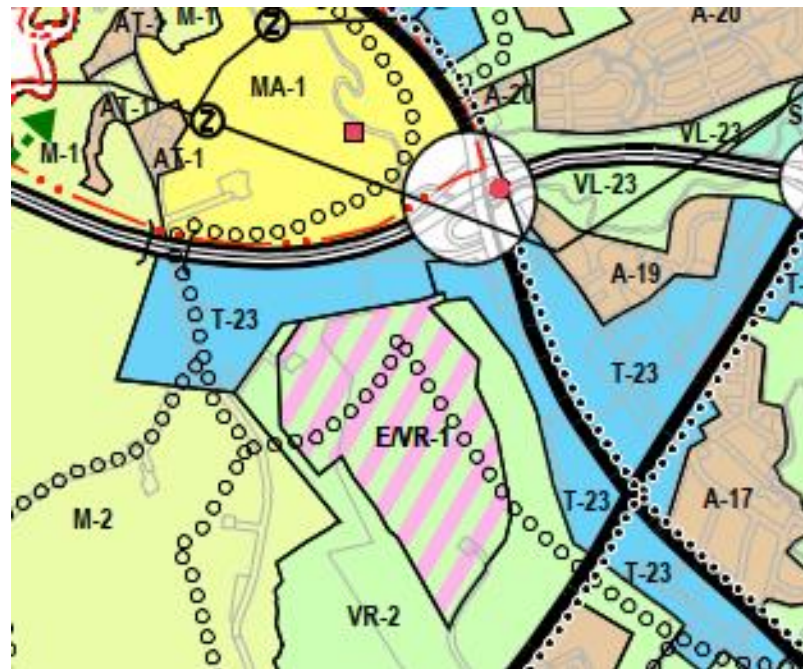
Ehdotusvaiheen muutoksia.

Erityisalueet, joille on suunniteltu muuta maankäyttöä tulevaisuudessa raidoitettuina aluevarausmerkintöinä näkyvämmiksi ja alueille omat kaavamääräykset.

Esimerkiksi Rälssi:

ERITYISALUE / RETKEILY- JA ULKOILUALUE.

Maa-aineksen vastaanottoalue, joka toiminnan päätyttyä muutetaan retkeily- ja ulkoilualueeksi. Alueen maisemointi tehdään samanaikaisesti täytön edetessä.

Kestävän kaupunkiliikkumisen ohjelma SUMP

Ehdotus 2020

Anna Huttunen, projektipäällikkö
19.5.2020

Y-203

Lahden suunta -työ
2017–2020

Yleiskaava ja
kestävän kaupunki-
liikkumisen ohjelma

lahti.fi

YLEISKAAVA ON STRATEGIAN KUVA

- Koko kaupungin yleispiirteinen maankäytön ja liikenneverkon suunnitelma
- Osoittaa, missä eri toiminnot, kuten palvelut, elinkeinot, asuminen sijaitsevat
- Saa valtuuston päätöksellä lainvoiman

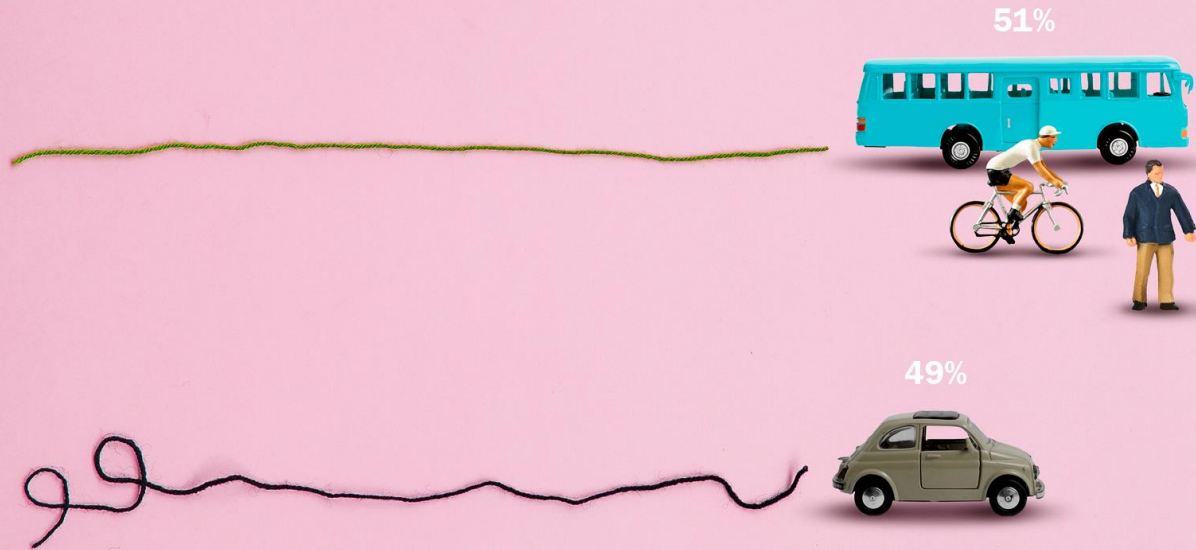
FYYSINEN YMPÄRISTÖ

KESTÄVÄN KAUPUNKI- LIKKUMISEN OHJELMA TOTEUTTAA STRATEGIAA

- Pohjautuu strategiaan ja on kaupungin yhteinen asia
- Visio, tavoitteet ja toimenpiteet kestäväälle liikkumiselle kaupunkialueella
- KAIKKI kulkumuodot mukana suunnittelussa

VIISAAT VALINNAT

TAVOITE 2030

LAHDEN KESTÄVÄN KAUPUNKILIIKKUMISEN OHJELMA SUMP

- Mahdollistaa strategian kulkutapataavoitteen 2030 saavuttamisen
- Tukee Lahden edelläkävijyyttä
- **Toiminut pohjana**
 - Seudullisille maankäytön, asumiseen ja liikkumiseen (MAL) -toimenpiteille
 - Päijät-Hämeen liikennejärjestelmätyössä ja vähähiilisen liikenteen tiekartassa

Hiilineutraaliuden saavuttaminen tarkoittaa liikennesektorille noin -50 %:n vähennystavoitetta. Tämä on mahdotonta saavuttaa ilman kestävän liikkumisen osuuden selvää kasvua.

SUMP EHDOTUS 2020

- **13 toimenpidettä**
 - Luonnosvaiheesta luokiteltu ja jäsennelty
 - Linkitys Lahden suunta –selostukseen ja yhteisiin tavoitteisiin ja mittareihin.
- **Toimenpideohjelman sisältö:**
 - Jokaisen toimenpiteen kuvaus sekä toteutusajankohta.
 - Luokittelu: minkä tyyppinen toimenpide kyseessä
 - Toteutussuunnitelma ja kustannusarvio: toteutuksen vaiheet ja alustavaa kustannusarviota.
 - Vastuutaho
 - Seuranta: kuinka toimenpiteen toteutumista seurataan

KESTÄVÄSTI KASVAVA LAHTI

1. Pyöräilyn Tavoiteverkko*

1.1 Ensiapupaketti
pyöräilyn pääreitistölle

1.2 Pyöräilyn tavoiteverkon
opastus

2. Kävelyn ja pyöräilyn väylien
talvikunnossapidon kehittäminen

3. Koulujen omat koulumatka-
liikkumissuunnitelmat*

4. Kaupungin henkilöstön
liikkumissuunnitelma

5. Kestävän liikkumisen
viestintäkampanjointi*

6. Pyöräpiste*

SUMP

-toimenpiteet

**merkityt toimenpiteet kuuluvat
myös strategian "Luonnollisesti
liikkeessä" -kärkihankkeeseen*

LAHDEN KESKUSTA

12. Keskustan liikennejärjestelyt*

12.1 Keskustan pysäköinnin
keskittäminen
pysäköintilaitoksiin

12.2 Liikenteen uudelleen-
järjestely ydinkeskustassa

12.3 Kävelypainotteisuuden
lisääminen keskustan kaduilla

PALVELUIDEN LAHTI

7. Joukkoliikenteen runkolinjasto

7.1 Joukkoliikenteen
matkustajainformaation
kehittäminen

8. Joukkoliikenteen siirtyminen
vaihtoehtoisin käyttövoimiin

9. Liityntäpysäköinnin kehittäminen

10. Liikenteen ja liikkumisen data

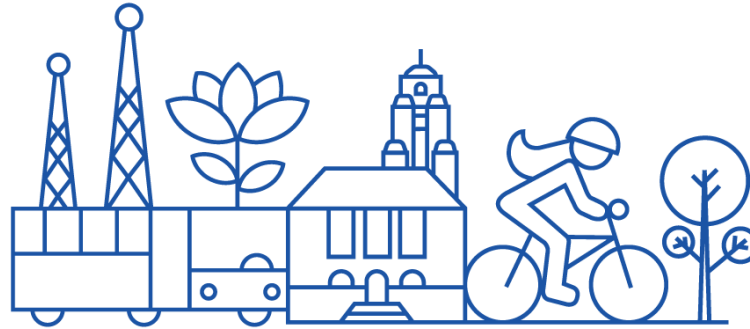
11. Kaupunkipyöräjärjestelmä*

ASUMISEN LAHTI

13. Liikenneturvallisuussuunnitelman
toteuttaminen

www.lahti.fi/lahdensuunta
@LahdenKaupunki
@LahtiKymp
#lahdensuunta
#omalahti

LAHDEN SUUNTA
Kohti hyvää elämää.